

To'on yó'o kían ni taa San Pablo ni sa'an noó na ñoo

Éfeso

Ká'an Pablo ndisá'án

1 ¹ Yu'ú kúú Pablo, ta kúú iin apóstol, na né'e to'on Jesucristo, tátó'on ki'o kóni mií Ndios. Ta ká'an yu'ú ndisá'án xí'ín ndo'ó, na ndéi ñoo Éfeso, ndo'ó na kúú ñayuu Ndios, ndo'ó na ndítá toon xí'ín Cristo Jesús. ² Ta mií tatá yo Ndios xí'ín sato'o yo Jesucristo ná kee na ña mani xí'ín ndó, ta naki'o na ña koo va'a ini ndo.

Ki'o di'a ni kemáni Ndios yo

³ Ná natiin Ndios, na kúú tatá sato'o yo Jesucristo, ndidaá tá'an ñañó'ó. Mií ná ni kemáni ná yó xí'ín ndidaá ña va'a ió noo ná, ta nda noo ió na nda induú ni tanda'á ná ña ni kixian sa'á ña ni kee Cristo. ⁴ Ta nda rá ko ñá'a kasá'á sa'a ñayuu, nda daá vá ni kaxi na yó sa'a Cristo, dá ná kakuu yó na koo vii, na koó kuachi noo mií ná. ⁵ Ta sa'á ña kú'u ini na sa'a yo, sa'á ñoó nda daá ni chikaa ini na ña kakuu yó de'e mií ná sa'a Jesucristo, chi ki'o dión ni nata'an ini mií ná kee na. ⁶ Dión ni kee na, dá kían ná naki'o yó ñaño'ó noo ná sa'á ña mani ká'ano ni kee na xí'á, dá ná natiin va'a na yó sa'á de'e mani ná. ⁷ Chi xí'ín niij de'e na ni taó xóo na yó noó ña kánian ndo'o yó sa'á kuachi kée yó, ta ni ku'u ká'ano ini na sa'a yo, chi ká'ano nda'o ña mani ni kee na xí'ín yó. ⁸ Ta sa'á ña mani ká'ano ni kee na xí'ín yó, sa'á ñoó ni ni'i yo ña koo ndichí xíxi yó xí'ín ña kaon koo ñaxintóni yo, ⁹ dá chi ni xi'o na ña ni kandaa ini yo sa'á ña ni chikaa ini na kee na, tá'an ña ni sa io de'é noo ná, chi ki'o dión ni nata'an ini na. Ta ndidaá ña yó'o kúú ña ni chikaa ini na kee na. ¹⁰ Chi tá ná xinkoo kuú ni kaxi mií ná, ko'on na nachi'i na ndidaá tá'an ña'a tixi ndá'a Cristo, dá dándáki ñaá ná, miíán kíán ña ño'o induú, o miíán kíán ña ió noñó'ó yó'o.

¹¹ Ta sa'a mií Cristo ni kaxi Ndios yóó, dá chi nda mií sa'a ni saki na ña ni'i yo ña va'a noo ná, tátó'on ki'o ni chikaa ini na, chi kée na ndidaá ña'a tátó'on ki'o kóni mií ná, ¹² dá natiin na ñaño'ó sa'á ndu'ú, na Israel, chi ndu'ú kúú na sa daá ndáti kasaa Cristo. ¹³ Ta dión ni ndo'ó, sa'a Cristo ni seídó'o ndó to'on va'a ña ká'an ña kuu kaxi ndó tá ni kandisa ndó ña. Sa'á ñoó ni ni'i ndo Espíritu ij Ndios tátó'on ki'o ni xi'o na to'on na noo yo. Ta na yó'o kúú tátó'on iin sello, ña ná'a ña kúú ta'ani ndó ñayuu Ndios. ¹⁴ Ta sa'á ña ió Espíritu ij ná ini yo, ñoó kían ná'a ña natiin yó ña ni kaa tatá yo Ndios ki'o na noo yo tá ná kasandaá kuú nakuaka na ñayuu mií ná kandei na noo ió na, dá natiin na ñaño'ó sa'a ndidaá ña mani ni kee na xí'ín ñayuu na.

Xíká Pablo ñä maní noo Ndios ñä ná ki'o na ñä koo ndichí yo noó ñä'a mií ná

¹⁵ Sa'á ñoó, tá ní kändaaq inii ñä ndíta ndaaq ndo xí'ín ñä kändéé iní ndo sato'o yo Jesús, ta kú'u ta'ani ini ndo sa'a ndidaá qä ná kúú ñayuu Ndios, ¹⁶ ndä daá, ta ndä viti kó sá tuu ta'on yu'u ñä naki'oi ndivé'e noo Ndios sa'a ndo, chí daá kuití ndíko'on inii ndo'ó noo ká'in xí'ín ná, ¹⁷ ná kúú Ndios noo sato'o yo Jesucristo, ná kúú tatá yo, ná kánian natiin ndidaá ñaqñó'ó. Chí xíkai noo ná ñä naki'o na ñä koo ndichí ndo, ta ki'o na ñä katóni va'a ini ndo, dá kasandaá ndo kana'á va'a ndó mií ná. ¹⁸ Ta xíká ta'anii noo ná ñä ná dátocoñ ná ñaxintóni ndo, dá ná kana'á ndó sa'a tändéé iní, ñä kían ní nákana na ndo'ó natiin ndó, ta kana'á ta'ani ndó ndi ki'o ndato ñä va'a ko'on ná ki'o na noo ndo, tá'an ñä ko'on ná ki'o na noo ñayuu mií ná, ¹⁹ ta katóni ta'ani ini ndo ndi ki'o ká'ano ndéé kómí ná, tá'an ñä kchéhon na, dá chindeé ná yóó, ná kándisa ñaá. Ta mií ndéé yó'o ní kechóon Ndios, ²⁰ dá ní dánataki ná Cristo tein ná kúú ndii, ta ní chikoo ñaá ná xoo kuá'a ná ndä noo ió ná induú. ²¹ Ta kómí ná choon satä ndidaá tá'an taa né'e choon ná'ano, xí'ín satä ndidaá taa dándáki, xí'ín satä ndidaá taa ndíta noo, xí'ín satä ndidaá taa kúú sato'o. Ta kómí ná iin kuü ndáya'i cháá qä o duú ndidaá qä ñayuu. Ta o duú ñayuu yó'o oon ni kíán dión, ndä ñayuu vei chí noo kakian dión. ²² Chí ní nachi'i Ndios ndidaá tá'an ñä'a tixi sa'a Cristo, ta ní chikani ñaá ná kakuu na dini noo ndidaá ná kúú kuendá mií ná. ²³ Ta ñayuu yó'o kúú yikí koño Cristo, ta dáxino na ñä kóni ná xí'ín ñayuu ná, chí iin tó'ón mií ná kúú ná dáxino ndidaá tá'an ñä'a tátó'on kánian kooan.

Ní dákáki Ndios yo sa'a ñä maní ní kee na xí'ín yó, ta o duú sa'a ñä va'a kée yó

2 ¹ Ta ní sa'an Ndios ní dánataki ná ndo'ó, chí ndii va ní sa kuu ndó noo ná sa'a ñä ko ní sá seídó'o ndó choon sa'ándá ná, xí'ín sa'a ñä ní sa kee ndó kuachi. ² Chí sa kee ndó kuachi yó'o tá satä tátó'on kée ná kúú kuendá ñayuu yó'o, ta sa kee ndó ñä kóni ñä né'e choon noo táchí káa, tá'an ñä dándáki ñaxintóni ñayuu qä seídó'o choon sa'ándá Ndios. ³ Ta ndidaá vá yó ní sa kee dión tá satä, chí sa xionoo yó sa kee yó ñä kóni ñíi yo, chí sa kee yó ñä kini kónian xí'ín ñä kini sa kátoó ñaxintóni yo. Ta sa'a ñä sa kuu yó ñayuu kómí kuachi, sa'a ñoó sa xido ini Ndios sa xini ná yó tátó'on ki'o ndó'o ta'ani ndidaá qä ñayuu qä ná'á ñaá.

⁴ Tído ká'ano ndä'o ini Ndios, ta kú'u ndä'o ini ná sa'a yo, ⁵ dá chí va'ará ndii ní sa kuu yó noo ná sa'a kuachi sa kee yó, tído ní xi'o na ñä ní nataki yo noo ná, ta takí yo xí'ín Cristo viti. Dá chí sa'a ñä maní ní kee na xí'ín yó, sa'a ñoó ní káki yó noo ñä kánian ndo'o yó sa'a kuachi kée yó. ⁶ Ta ní nataki dáó yó xí'ín ná ní kee Ndios, ta ní nachindei ta'ani na yó ndä induú xí'ín Cristo Jesús. ⁷ Ta dión ní kee na xí'á, dá daá kuití

na'a n̄a ndi ki'o ví ká'ano ña mani ni kee na xí'ín yó, chi ni kee na ña va'a xí'ín yó sa'á ña ni kee Cristo Jesús. ⁸ Chi sa'á ña mani ni kee Ndios xí'ín ndó, sa'á ñoó ni dákaki na ndo'ó sa'á ña kándéé iní ndo Jesús. Ta ko ni dákaki na ndo xí'ín ndéé mií ndó, chi kíán iin ña mani ni kee na xí'ín ndó, ⁹ chi ko ni dákaki na ndo'ó sa'á ña kée ndó ña va'a, dá kíán ni iin tó'ón ndó ná o chíndaya'i mií ndó. ¹⁰ Dá chi mií vá Ndios kúú na ni káv'a ñaá, ta sa'á ña ni kee Cristo Jesús, sa'á ñoó ni káv'a na yó ña kíán kee yó ña va'a, tá'an ña ni chikaa ini na kee yó nda míí sa'a.

Ndéi va'a yó xí'ín iin rá iin yó sa'á ña ni kee Jesús sa'a yo

¹¹ Ta o sa nándodó ndo'ó, na ko kúú na Israel xaan, ña tá sata ni kaa na Israel ña kúú ndo'ó, "na ko ni ta'anda ñíj." Dión kaá na chi kúú na na ni ta'anda ñíj, ta sa'á ñoó ká'án ná ña kúú ná na ñoo Ndios, tído xí'ín ndá'a taa va ni ta'anda ñíj ná. ¹² Nda tiempo sata ñoó ko ni sá kuu ndó kuendá Cristo, sa'á ñoó ni iin kuú vá ko ni kasandaá ndo kakuu ndó na ñoo Ndios tát'on kúú na Israel. Ta ni lú'u ví kuendá ko ni sá komí ndó ñoó to'on ni xi'o Ndios ñoó ñayuu na. Ta ni lú'u ví tandeé iní ko ni sá komí ndó ni sa ndei ndó ñayuu yó'o, ta ni ko ni sá na'a ví ndó ndá yoo kúú Ndios takí. ¹³ Tá sata ko ni sá na'a ndó Ndios, xíká sa ndei ndó noo ná. Tído viti, ndíta ndó xí'ín Cristo, sa'á ñoó ni natuu yati ndó noo Ndios sa'á ña ni xita nii Cristo sa'a ndo.

¹⁴ Chi mií Cristo kúú na ni nachindei va'a yó, sa'á ñoó na ñoo Israel xí'ín na ko kúú na Israel, ni nduu na iin tó'ón ñoo ni kee Cristo, dá chi ni sa'an na ni ditá ná ña sa kedaá xí'ín ná sa xini u'u tá'an na. ¹⁵ Ta sa'á ña ni xi'i Cristo, sa'á ñoó ni dandí'i na ley xí'ín choon sa'ándáan. Ta ki'o dión ni ndee na ñayuu Israel xí'ín na ko kúú na Israel iin tó'ón vá, dá kakuu na iin tó'ón ñayuu saá, dá ná koni na kandei va'a na. ¹⁶ Ta sa'á ña ni xi'i na ndika cruz, sa'á ñoó ni nachindei va'a na ñayuu Israel xí'ín na ko kúú na Israel xí'ín Ndios, chi sa'á ña ni xi'i Cristo ndika cruz, sa'á ñoó ni ditá ná ndidaá ña sa kedaá xí'ín ná sa xini u'u tá'an na.

¹⁷ Ni kii Cristo ñayuu yó'o, ta ni dáná'a na to'on va'a ña xí'o ña kandei va'a yó xí'ín Ndios, ta ni dáná'a naán noo ndo'ó, na ni sa ndei xíká noo Ndios, xí'ín noo ndu'u, na ndéi yati noo Ndios. ¹⁸ Chi sa'á ña ni kee Jesús, sa'á ñoó na Israel xí'ín na ko kúú na Israel ni ni'i ña ndu'u yó noo ió tatá Ndios kée iin tó'ón na kúú Espíritu ii.

¹⁹ Sa'á ñoó ko kúú ka ndo na tukú o na xiónoo ndava'a. Dá chi ni ni'i ndo ña kakuu ndó ñayuu Ndios, ta ni ni'i ta'ani ndó ña kakuu ndó kuendá na ve'e na. ²⁰ Ta noó to'on ni dáná'a na kúú apóstol, xí'ín to'on ni dáná'a na sa kuu profeta ni sa kuita iin rá iin ndó. Ta mií Jesucristo kúú yuú tito ndáya'i kúú do'o ve'e, ²¹ chi xí'ín míí yuú ñoó luu kasá'a káto tá'an sa'a vé'e káv'a an kua'an xinkooan kakuan iin ve'e ño'o ii sato'o yo Jesús. ²² Ta xí'ín míí ná sá káv'a ndó kua'an ndo, dá xíno ndó kakuu ndó iin ve'e noo koo Ndios kée Espíritu ii ná.

Ni chikani Ndios Pablo ña dána'a na noó na kó kúú na Israel

3 ¹ Ta yu'u, Pablo, kéchóon sa'a choon yó'o. Nákaai ve'e kaa viti sa'a ña dána'i to'on Cristo Jesús noo ndo'ó, na kó kúú na Israel.

² Ta sa ni ni'i tó'on ndó ña ni xi'o Ndios choon noo yú'u ña kían chindeéí ndo'ó, dá ni'i ndo ña mani xi'o na noo ndo. ³ Ta ni na'a túu Ndios ña ni sa io de'é noo ná noo yú'u. Ta sa ni taa va yu'u cháá sa'a ña yó'o kosaaan noo ndo. ⁴ Tá ka'i ndó ña, dá kandaq va'a ini ndo ña ná'á yu'u ña ió de'é noo Ndios, ña ká'an sa'a Cristo. ⁵ Ta kó ni xi'o na ña kandaq ini ñayuu sa ndei sa na'á sa'án. Tido viti kándaq ini na kúú apóstol xi'ín profeta na sa'a ña yó'o kée Espíritu ii Ndios. ⁶ Tá'an ña sa io de'é ñoo kían kaá ña natiin ta'ani ndo'ó, na kó kúú na Israel, ña va'a ko'on Ndios ki'o na noó na Israel, ta ndee na ndo'ó iin tó'ón ñoo xi'ín na ñoo Israel, ta koo ta'ani ta'i ndo noó ña ni kaa Ndios ki'o na noó na Israel sa'a ña ni kee Cristo Jesús, tátó'on ki'o ká'an to'on va'a ká'an sa'a ná. ⁷ Ta ni chikani Ndios yu'u ña kían dána'i to'on yó'o, chi choon yó'o ni kemáni ná yu'u, ta xi'ín ndéé mií ná kándezí kíeei ña.

⁸ Ta va'ará kúú yu'u na ló'o cháá ká noo ndidaá ká ñayuu Ndios, tído ni xi'o na choon yó'o noó yu'u, ña kían dána'i noó na kó kúú na Israel ndi ki'o ná'ano ña va'a xi'o Cristo, ⁹ ta ki'oi ña kandaq ini ndidaá ñayuu sa'a ña ni chikaaq ini Ndios kee na nda míí sa'a, tá'an ña ni sa io de'é noo ná, ta mií ná kúú na ni kav'a ndidaá tá'an ña'a. ¹⁰ Ki'o dión, dá na'a yóó, na kúú kuendá Jesús, ndi ki'o ká'ano ña ndichí kómí Ndios, dá kían kandaq ini ña kómí choon xi'ín ña dándezí chí induú sa'án. ¹¹ Chi ki'o dión ni chikaaq ini Ndios kee na nda rá kó ñá'a kav'a ñayuu yó'o. Ta xi'ín ña ni kee Cristo Jesús, na kúú sato'o yo, ni daxínkoo na ña ni chikaaq ini na kee na. ¹² Ta viti ió tándezí iní noo yo, ta nónó noo yo nakuita yó noo Ndios sa'a ña kándezí iní yo Jesús. ¹³ Sa'a ñoó seí nda'ávii noo ndo ña ná dá'a ni ndiko ndo sa'a ña ndo'o níóí sa'a ña dána'i noo ndo'ó, dá chí ña va'a mií ndo kían.

Kóni Pablo ña kandaq va'a ini yo ndi ki'o kú'u ini Jesús sa'a yo

¹⁴ Sa'a ñoó nákuuijn xitíi noo Ndios, na kuu tatá sato'o yo Jesucristo, ká'in xi'ín ná. ¹⁵ Ta mií ná kúú na xi'o iin kuú noo ndidaá ñayuu na, á mií ná ndéé na induú o noñó'o yó'o. ¹⁶ Ta xíkai noo ná ña tátó'on ki'o ió ku'a ña kuiká na chí induú, ki'o dión kendakí ná ndo'ó xi'ín ndéé ká'ano kómí míí ná, dá ná koo ndeé iní ndo kee Espíritu ii ná, ¹⁷ dá ná koo Cristo níó ndo dándezí na sa'a ña kándezí iní ndo ná, dá ná kuita toon ndo xi'ín ña kú'u ini na sa'a yo, ta kandiko toon ndóan, ¹⁸ dá kándezí ndo kandaq va'a ini ndo xi'ín ndidaá ká ñayuu Ndios ndi ki'o ká'ano ña kú'u ini Cristo sa'a yo, ta ndi ki'o kánián, ta ndi ki'o konóan, ta ndi ki'o dikóan, ¹⁹ dá kasandaá ndo kana'a va'a ndo ndi ki'o kú'u ini

Cristo sa'á yo, va'ará kó kández ta'on ñaxintóni yo kandaá ndi'i iniān sa'án. Ta ki'o dión xíkai noo ná, dá nakutí ndó xí'ín ñaxintóni Ndios.

²⁰ Ta mií ná kúú ná kómí ndéé ká'ano, ta kández ná kée na cháá ká ña'a noo ndidaá ña xíka yo noo ná o ña kasandaá ñaxintóni yo nakani iniān, dá chi sa'á ña ió ndéé ná ini yo, sa'á ñoó kée na ña'a ná'ano xí'ín yó. ²¹ Ta ná natiin mií ná ndidaá ñañó'ó noo ná kúú kuendá ná, ta sa'a mií Jesús daá ná natiin na ñañó'ó, ta ki'o dión daá kuití ná natiin naan. Dión ná koo.

Iin tó'ón vá ní nduu yó ní kee Espíritu ii Ndios

4 ¹ Nákaa yu'u ve'e kaa sa'á ña né'i to'on Jesús, ná kuu sato'o yo, ta seí nda'ávii noo ndo ña ndi'i ini ndo kendísá'ano ndó tátó'on ki'o kánian kee ná ní kana Ndios xoo mií ná. ² Nda'í koo ini ndo, ta va'a koo ini ndo, ta kueé ná koo ini ndo, ta ki'o ndeé iní ndo sa'a iin rá iin ndo sa'a ña kú'u sátá'an ini ndo sa'a ndo. ³ Ta koo ini ndo ña iin tó'ón ná kakuu ndo, chi mií Espíritu ii Ndios kúú ná xí'o ña kandeí ndó dión, sa'a ñoó koo ini ndo kandeí va'a ndó xí'ín iin rá iin ndo. ⁴ Dá chi iin tó'ón vá ní nduu yó, ta iin tó'ón vá Espíritu kómí yó, ta iin tó'ón ta'ani tández iní kían ní nákana ñaá Ndios natiin yó. ⁵ Dión ta'ani iin tó'ón vá kúú sato'o yo, ta iin tó'ón kúú ña ndaá kández yó, ta ní sodó ndútä yo sava'a sa'a ña kández iní yo Jesús, ⁶ ta iin tó'ón vá kúú Ndios, ná kúú tatá ndidaá yó. Ta mií ná kúú ná kómí choon satá ndidaá yó, ta mií ná kúú ná kedaá, dá kandá yo noo choon na, ta ió ná ini ndidaá yó.

⁷ Ta iin rá iin yó ní natiin ña katí'a yó kee yó iin choon noo Ndios tátó'on ki'o ní chikaa ini mií Cristo dasá náan noo iin rá iin yó. ⁸ Sa'a ñoó ká'an tuti ii Ndios di'a:

Tá ní kaa na nda noo díkó, dá ndáka na taa sa náá xí'ín ná kua'an ná.
Ta ní dasá ná ña va'a noo iin rá iin ñayuu ná.

⁹ ¿Ndiva'a ká'an tuti ii Ndios ña ní kaa na noo díkó, ká'án ndó? Dión kaáan, dá chi dinñó'ó ní noo na ní kii na nda noo nino cháá ká noñó'ó yó'o. ¹⁰ Ta mií ná kúú ná ní noo ní kixi noñó'ó yó'o, ta mií ná kúú ná ní kaa tuku nda noo díkó, dá dákutí ná ndidaá kúú xíán xí'ín ña ndato kée na. ¹¹ Ta mií vá ná kúú ná ní xí'o noo iin rá iin yó ña katí'a yó kee yó iin choon noo Ndios, chi ní kee na dao yó ña kakuu yó apóstol, dá kane'e yó to'on Jesús, ta dao ká yo kakuu profeta, ta dao ká yo kakuu ná xíonoo dána'a sa'a Jesús, ta dao ká yo kakuu ná ndáka ná kúú kuendá Jesús, ta dao ká yo kakuu ná kandita dána'a. ¹² Ta ki'o dión ní kee na xí'ín yóó, ná kúú ñayuu Ndios, dá katí'a yó kechóon yó noo ná, dá koni yo dákuá'ano yó iin rá iin ná kúú kuendá Cristo xí'ín to'on Ndios, ¹³ dá ví kasandaá yo kakuu yó iin tó'ón noo ña kández iní yo de'e Ndios, xí'ín noo ña ná'á yó sa'a ná. Ndi'i, dá koni yo kasandaá yo nda noo kóni Ndios, chi kasandaá yo kakomí yó ñaxintóni tátó'on ki'o kúú ñaxintóni Cristo. ¹⁴ Dá kían, ná dá'a ni ndo'o yó tátó'on ndó'o takuálí, chi vitá ini

xi, sa'á ñoó xoo di'a xoo di'a kua'an ñaxintóni xí kée ña to'ón dána'a_q dao t_a mañá. Chi taa yó'o kúú r_a kéndaq r_a ña to'ón dána'a_q r_a, dá kandeé rá danda'í ñáa rá xí'ín ña mañá t_i'a ra.¹⁵ Va'a kaqan ná ndiko yo ña ndaq xí'ín ña kú'u ini yo sa'a_q dao k_a ñayuu, dión keeá, dá ná kua'ano yó koo yó tát_o'on ki'o kóni Cristo, n_a kúú dini noo yo.¹⁶ Ta kúú yó tát_o'on yikí koño n_a. Chi tát_o'on ki'o ndó'o yó xí'ín yikí koño mií yó, ña nákat_o tá'an xí'ín tuchi yo, ta chíndeé tá'an, dá sá'anoan kua'an, ki'o dión ndó'o yó xí'ín Jesús, chi mií ná kúú n_a dákuá'ano yó, dá kat_i'a yó ku'u ini sa'a_q sátá'an yó.

Ná koo iniq keeá tát_o'on ki'o kóni Jesús

¹⁷ Xí'ín choon ni xi'o sato'o yo Jesús noói, sa'ándái choon noo ndo ña ná dá'a k_a ni kee ndó tát_o'on kée ñayuu k_o ná'á Ndios, chi kée na ndidaá ña n_oo ndáki ini n_a,¹⁸ chi kómí ná iin ñaxintóni íin naá, ta xíká vá ndéi na noó ña kóni Ndios, chi k_o ná'á ta'on na sa'a ña'a Ndios sa'a ña káxí nda'o níó ná.¹⁹ Ta sa'a ña k_o xíka'an k_a noo ná, sa'a ñoó ni náki'o na mií ná noo ndidaá ña kini xí'ín ña ka'an noo, chi ni náki'o na mií ná noo ndidaá k_a ña yakó noo Ndios.

²⁰ Tido ndo'o, tá ni seídó'o ndó sa'a_q Cristo, k_o ní dákuá'a ndó ña kee ndó dión²¹ tá miían ndaq ni seídó'o ndó to'on na, tá miían ndaq ni dakuá'a ndó ña ndaq sa'a ná, chi noo iin tó'ón dini Jesús ió ña ndaa.

²² Tá sat_a sa kee ndó ña kóni mií ndó, tido viti dánkoo ndó ñayuu yátá ni sa kuu ndó, ña ni chitíán ní'o ña kini, ña danda'í ndo'o, dá kee ndó ña kóni níi ndo.²³ Di'a ki'o ndó mií ndó ña ndusaá níó ndo xí'ín ñaxintóni ndo,²⁴ dá nduu ndó iin ñayuu saá, n_a ni kav'a Ndios koo tát_o'on ki'o kóni mií ná, dá kakuu ndisa ndó iin ñayuu ndaq, iin ñayuu vii noo mÍí ná.

²⁵ Sa'a ñoó ná dá'a k_a ni ka'an to'ón ndó, ndino'o ña ndaq ka'an ndo xí'ín ñayuu xi'ín ndó, dá chi iin tó'ón vá kúú yó.²⁶ Ta va'ará xido ini ndo, ná dá'a ni ya'a ndó kee ndó kuachi. Ná dá'a ni kandati ndó nda keta ndindii, dá ya'a ña xido ini ndo,²⁷ ta ná dá'a ni konó ndó noó ña u'u ña dátuú ñaá.²⁸ Ta ndo'o, n_a kí'in kuí'íná, ná dá'a k_a ni ki'in kuí'íná ndó. Di'a koo ini ndo kechóon ndó, ta xí'ín ndá'a_q mií ndó kee ndó choon va'a, dá ni'i ndo ña'a kemáni ndo n_a kúnda'í.²⁹ O sa kóo ini ndo ka'an ndo to'on kini kua'an xí'ín ni iin tó'ón ñayuu. Di'a ñochí vii ka'an ndo xí'ín ná, dá ná ni'i iní n_a kua'ano na íchi Ndios. Tá kee ndó dión, dá kían chindeé ndó ñayuu seídó'o.³⁰ Ná dá'a ni dákúnda'í iní ndo Espíritu i_j Ndios, dá chi mií ná kúú tát_o'on iin sello ni ni'i ndo, ña ná'a ña kúú ndó ñayuu mií ná, dá naki'in na ndo'o tá ná kasandaá ku_u nakuaka ñaá ná noo ió n_a.³¹ Ná dá'a k_a ni ta'u'u ini ndo koni ndo dao k_a ñani ndo, ta ná dá'a k_a ni kuid_o ini ndo, ta ná dá'a k_a ni karyíí ndo, ta ná dá'a k_a ni kayu'ú ni'i noo sátá'an ndó, ta ná dá'a k_a ni chinaní kini ndó ñani ndo, ta ná dá'a ni kee ndó ndidaá ña kini yó'o noo dao k_a ñani ndo.³² Di'a

va'a koo ini ndo xí'ín iin rá iin ndó, ta ku'u ini sa'a sátá'an ndó, ta ku'u ká'ano ini sa'a sátá'an ndó táto'on ki'o ni ku'u ká'ano ini Ndios sa'a kuaqchi mií ndó sa'a ña ni kee Cristo.

Miían kánian koo vii yo, chi kúú yó de'e Ndios

5 ¹ Kúú ndó de'e mani Ndios, sa'a ñoó kee ndó táto'on kée mií ná, ² ta ku'u ini ndó sa'a dao ka ñayuu táto'on ki'o kú'u ini Cristo sa'a mií ndó, dá chi ni naki'o na mií ná ni xi'i na sa'a yo, ta ña ni doko ná mií ná ni sa kuu táto'on iin ña'a támi sá'an noo Ndios.

³ Ta o sa kí'o ndó ña ka'an ñayuu ña kée ndó kuaqchi xí'ín na ko kúú ñadi'í ndo o yíi ndo, o kée ndó ña ka'an noo, o ña kátoó ndó kakomí ndó kuaq'á ña kuikká. Di'a kee ndó ña kánian kee na kúú ñayuu Ndios.

⁴ Ta ná dá'a ni ya'a ndó ka'an ndó to'on nóo, xí'ín to'on ko chóon, xí'ín to'on kini, dá chi ko kánian kee yó dión sa'a ña kúú yó ñayuu Ndios. Va'a kaan daá naki'o ndó ndivé'e noo Ndios. ⁵ Ta kana'á ndó ña ni iin tó'on ta'on na kée kuaqchi xí'ín na ko kúú ñadi'í na o yíi ná, xí'ín na kée ña ka'an noo, xí'ín na kátoó kakomí kuaq'á ña kuikká, noon kúú na o koni ta'on na natiin na ta'i ná noo dándáki Cristo xí'ín Ndios. Chi na kátoó téi ña kuikká, ñoó kúú yoko noo ná. ⁶ O sa kónó ndó ña ni iin tó'on ñayuu ná o sa dánda'í ndó'ó xí'ín to'on mañá, dá chi miían ndaq kuiti noo ñayuu kée dión vei ña xído ini Ndios sa'a ña ko seído'o na choon sa'ándá na. ⁷ Tido ndo'ó, ná dá'a ni ndiko ndó ña kée na kée dión.

⁸ Dá chi tá satq, dá sa kuu ndó ñayuu sa íin naá ñaxintóni. Tido viti ni nátoon va ñaxintóni ndó sa'a ña kúú ndó ñayuu sato'o yo Jesús. Sa'a ñoó koo ini ndó kee ndó táto'on ki'o kée na kúú ñayuu ni nátoon noo.

⁹ Dá chi ña va'a xí'o Espíritu ij Ndios noo yo kíán ña kakuu yó ñayuu vá'a, ta kakuu yó ñayuu ndísá'ano, ta kana'á yó ña ndaa. ¹⁰ Ka'i va'a ini ndó sa'a ndidaá ña'a, ná nde'á á kíán ña náta'an ini sato'o yo Ndios kee ndó. ¹¹ Ta o sa kí'o ndó mií ndó kee ndó ña ko ndáya'i kée ñayuu íin naá ñaxintóni, di'a koo ini ndó kuñó'ó ndó ña náo kée na, ¹² dá chi iin ña ka'an noo kíán ña kantó'ón yó sa'a ña kini kéde'é na. ¹³ Ndidaá vá ña'a nátu tá nátoon ñó'o, ta xí'oan ña kandaq ini yo ndá ña'a kíán, dá chi ndidaá vá ña'a nátu tá nátoon ñó'o. ¹⁴ Sa'a ñoó ká'an na di'a:

Ndoto yo'ó, taa kídí xaan.

Ndako tein na kúú táto'on ndii xaan,

dá dátoon Cristo ñaxintónon.

¹⁵ Sa'a ñoó kua'án ndó kandaa ndó mií ndó noo iin rá iin ña'a kée ndó, o sa kée ndó táto'on kée na ndeé to'on, va'a kaan kee ndó táto'on kée na ió ñaxintóni. ¹⁶ Ndí'i ini ndó kee ndó ña va'a viti nónó noo ndó, dá chi tiempo kini nda'o kíán ndéi yó viti. ¹⁷ Ta ná dá'a ni kakuu ndó ñayuu xixi, di'a ki'o ndó mií ndó ña kíán kandaq ini ndó ndí kíán kóni Ndios kee ndó.

¹⁸ Ná dá'a ni ko'o ndó vino, dá dákini ndó mií ndó, dá naá ini ndo kee ndó nq kq vá'a. Vq'a qaqan konó ndó ná nakutí ndó xí'ín Espíritu ii Ndios. ¹⁹ Ta ka'qan ndo tein iin rá iin ndó salmo xí'ín himno, xí'ín yaa ii. Ta ndino'o ini ndo kata ndó yaa yó'o keká'ano ndó sato'o yo Jesús, ²⁰ ta daá kuití naki'o ndó ndivé'e noo Ndios, nq kúú tatá yo, sa'a ndidaá nq'a ndó'o ndó, chi kúú ndó kuendá Jesucristo, nq kúú sato'o yo.

Ká'qan Pablo sa'a ndí kíán kánian kee nq ni tanda'a

²¹ Kueídó'o tá'an ndó sa'a nq ió nqñó'ó ndó noo Ndios. ²² Ta dión ni ndo'ó, nq ná'a xaqan, kueídó'o ndó yíi ndo tato'on seídó'o ndó sato'o yo Jesús. ²³ Dá chi yíi ndo kúú dini noo ndo tato'on ki'o kúú Cristo dini noó nayuu mií ná, nq kúú tato'on yikí koño nq. Ta mií ná kúú nq dákaki nq'a. ²⁴ Sa'a nqó tato'on ki'o seídó'o ndó Cristo, ki'o dión kánian kueídó'o ndó yíi ndo noo ndidaá nq'a.

²⁵ Ta ndo'ó, rä taa xaqan, ku'u ini ndo sa'a nadi'í ndo tato'on ki'o kú'u ini Cristo sa'a nayuu nq, chi ni xi'o na mií ná nq kíán ni xi'i nq sa'a yóó, nq kúú kuendá nq, ²⁶ dá koo vii yo noo Ndios, chi ni dandó na kuachi yó sa'a nq nákatá na yó xí'ín takuií, ta kiróón kúú to'on na. ²⁷ Dión, dá kuu natii ná yó kakuu yó nayuu mií ná, ta kakuu yó nayuu ndato, ta ni lú'u ta'on yáko o káne'e yó, ta ni o koo titii ta'on yó tato'on ki'o ndó'o dá'qon, ta o ndó'o ta'on yó dao kq nq'a kua'an tato'on kua'an nq yó'o. Di'a kakuu yó nq ndáa vii, nq nóchí ndáa noo ná.

²⁸ Sa'a nqó kánian ku'u ini ndo'ó, taa taa xaqan, sa'a nadi'í ndo tato'on kú'u ini ndo sa'a yikí koño mií ndó, dá chi taa kú'u ini sa'a nadi'í rä, roón kúú rä kú'u ini sa'a mií rá. ²⁹ Dá chi ko iin ta'on kánó'ó yikí koño mií ná. Di'a ndaá nq ná, ta xito na nq. Dión ta'ani kée Cristo xí'ín yó, nq kúú nayuu nq, ³⁰ chi kúú yó yikí koño nq. ³¹ Sa'a nqó kánian dánkoo taa tatá rä xí'ín naná rä, dá naki'in tá'an ra xí'ín nadi'í rä, dá kíán nduu na ndq iin tó'ón vá. ³² Ndichí ndq'o kua'an nq yó'o, tído ni ka'in sa'án, dá dákí'in tá'in nq xí'ín tato'on ndó'o Cristo xí'ín nayuu nq. ³³ Sa'a nqó iin rá iin mií vá ndó, taa taa xaqan, kánian ku'u ini sa'a nadi'í ndo tato'on ki'o ndó'o ndó xí'ín mií ndó. Ta ndo'ó, nq ná'a xaqan, kánian koo nqñó'ó ndó noo yíi ndo.

6 ¹ Ta ndo'ó, takuáchí yíi xí'ín takuáchí di'í kuendá sato'o yo Jesús, koo ini ndo kueídó'o ndó tatá ndo xí'ín naná ndo, chi nq yó'o kíán va'a noo Ndios. ² "Koo nqñó'ó ndó noo tatá ndo xí'ín noo naná ndo", kaá choon sa'ándá Ndios. Ta nq yó'o kúú choon mií nqó nq kíán dána'a noo yo nq nandió né'e Ndios nq va'a noo yo nayuu yó'o, ³ chi ká'qan ta'ani na: "Tá kée ndó dión, dá kíán koni ndo kandei va'a ndó, ta koni ndo kua'ano yatá ndó nayuu yó'o."

⁴ Ta dión ta'ani ndo'ó, nq kúú tatá xí'ín naná, ná dá'a ni koo ini ndo dákuidó ini ndo de'e ndó. Di'a koo ini ndo dákuá'ano va'a ndó xi, ta

va'a taó ndo xí, ta dána'a ndo noo xí ná kee xi tát'on ki'o kóni sato'o yo Jesús.

⁵ Dión ni ndo'ó, na ñó'o tixi ndá'a iin sato'o ñayuu yó'o, koo ini ndo kueídó'o ndó na xí'ín ndino'o ini ndo, ta kayu'ú ni'ini ndó na xí'ín ña nda'i ió ini ndo tát'on ki'o kée ndó xí'ín Cristo. ⁶ Kechóon va'a ndó, va'ará ko iin sato'o ndo ndé'é rá ndo'ó, ta ná dá'a ni kee ndó tát'on kée na ndukú ña nata'an ini taa koni ñaá rá. Va'a kaqan kechóon ndó noo na kúú sato'o ndo tát'on ki'o káchóon ndó noo Cristo. Ndino'o ini ndo kechóon ndó, chi ki'o dión kóni Ndios kee ndó. ⁷ Sa'á ñoó ndino'o ini ndo kechóon ndó noo sato'o ndo. Kee ndó kuendá ña noo sato'o yo Ndios vá káchóon ndó, ta o duú noo taa ñayuu yó'o, ⁸ chi sa ná'á vá míi ndó ña tát'on ki'o káa iin rá iin ña va'a ni kee ndó, ki'o dión koo ña va'a nandió né'e Ndios noo ndo, á mií ndó ñó'o ndó tixi ndá'a iin sato'o o koó.

⁹ Ta dión ni ndo'ó, na kúú sato'o, kevá'a ndó xí'ín na ñó'o tixi ndá'a ndo, ta o sa dáyu'ú ndo ná xí'ín to'on ká'an ndo, chi sa ná'á vá míi ndó ña nda induú ió sato'o ndo, na kúú ta'ani sato'o na ñó'o tixi ndá'a ndo. Ta sa ná'á ta'ani ndó ña ko iin ta'on mani cháá ka noo ná, iin nóó kúú ndi'i va yó noo ná.

Ná kandixi yó nda'á chóon, ña kían xí'o Ndios noo yo, dá kandeé yó xí'ín ña u'u

¹⁰ Ñani mani miíi, noo ndidaá ña'a, koo ini ndo kendakí ndó mií ndó xí'ín ña kándisa ndó sato'o yo Jesús, ta kendakí ta'ani ndó mií ndó xí'ín ndéé ká'ano mií ná. ¹¹ Ta nandixi ndó nda'á chóon, ña kían xí'o Ndios noo ndo, dá kandeé ndó kandita ni sisa ndó kuió né'e ndó ña kini tánda'á ña u'u vei noo ndo. ¹² Dá chi ko naá ta'on yó xí'ín ñayuu xi'ín yó, di'a naá yo xí'ín ña kini né'e choon noo táchí káa, xí'ín ña kini ndakí cháá ka ndéi noo táchí káa, xí'ín ña kini dándáki níó ñayuu ndéi ñayuu fiín naá yó'o, xí'ín iin rá iin tu'u ña kini xionoo noo díkó káa. ¹³ Sa'á ñoó nandixi ndó ndidaá nda'á chóon xí'o Ndios noo ndo kechóon ndó, dá kandeé ndó naá ndo xí'ín ña kini tein kuu vei ña dándó'oan níó ndo, dá kían kandeé ndó kuita toon ndó noo ndidaá ña vei ndo'o ndo. ¹⁴ Sa'á ñoó kuita toon ndó, dá chi sa ndíko va cincho tii ndó, ña dándáki ña ndíko ndo ña ndaq sa'a Ndios. Ta sa ndíxi ta'ani ndó kaa nadadí yu'ú ndíká ndo, ña dándáki ña kúú ndó ñayuu ndaq noo Ndios. ¹⁵ Ta sa yí'i ta'ani ndó ndisá ndo, tá'an ña dándáki ña sa ió nduu ndo kanoo ndó dána'a ndo to'on va'a Jesús, ña kían nachindei va'a ñayuu xí'ín Ndios. ¹⁶ Ta noo ndidaá ña'a natiin ndó kaa dá'ándá, ña né'e soldado chindeé rá míi rá, chi kaa yó'o dándáki ña kández iní ndo Jesús. Ta xí'ín ña yó'o kandeé ndó chituu ndó yiryókó kék ita tánda'á ña kini vei dándó'o níó ndo. ¹⁷ Ta natiin ta'ani ndó kaa kaño'o ndo, dá chindeéán diní ndo, ta ña yó'o dándáki ña ni kaki ndó ni kee Ndios. Ta natiin ta'ani ndó espada,

ñä kían xí'o Espíritu ij Ndios noo ndo. Ta espada yó'o kúú to'on Ndios.
¹⁸ Ta daá kuití koo ini ndo ka'än ndo xí'ín Ndios, ta kueí nda'í ndo noo
 ná xí'ín to'on xí'o Espíritu ij. Ta daá kaño'o ini ndo ka'än ndo xí'ín ná,
 ta o sa kátuu ndó ñä kakä ndo ñä mani noo Ndios sa'a ndidaá kä ñayuu
 kuendá mií ná. ¹⁹ Ta kakä ta'ani ndó ñä mani noo Ndios sa'a yú'u, dá
 nani'i to'on ka'in, dá kían ná dá'a ni yu'ii dána'i noo ñayuu ndi dándáki
 to'on va'a sa'a Jesús, ñä kían ni sa io de'é noo Ndios, ²⁰ chí mií Ndios ni
 xi'o choon yó'o nooí, ta sa'á ñä dána'i to'on va'a yó'o, sa'á ñoo nákaai
 ve'e kaa. Ta kakä ta'ani ndó ñä mani noo ná sa'í, dá ná koo ndeé iní
 ka'in sa'á to'on yó'o tátó'on ki'o kóni mií ná.

Xí'ín ndisá'án yó'o dándí'i Pablo ñä ká'än na

²¹ Tá kosaä ñani mani yo Tíquico noo ndéi ndó, dá nakani ra xí'ín ndó
 sa'á ñä ndó'i xí'ín sa'á ñä kéei. Ta iin taa ndisá'ano nda'o kúú rá íin ra
 noo choon sato'o yo Jesús. ²² Ta sa'a choon yó'o tánda'í rä kosaä rä noo
 ndo, dá nakani ra xí'ín ndó sa'a ndidaá ñä ndó'o ndu, ta ki'o ra tandeé
 iní noo ndo.

²³ Ná ki'o tatá Ndios xí'ín sato'o yo Jesucristo ñä ná koo va'a ini ndo'ó,
 ñani, ta ná ki'o ta'ani na ñä ná ku'u ini sa'a sátá'an ndó sa'á ñä kándéé
 iní ndo ná. ²⁴ Ta ná koo ñä mani xí'o Ndios xí'ín ndidaá ní ndo'ó, na
 ndino'o ini kóni sato'o yo Jesucristo. Dión ná koo.